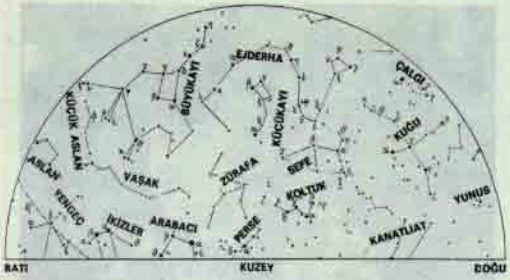

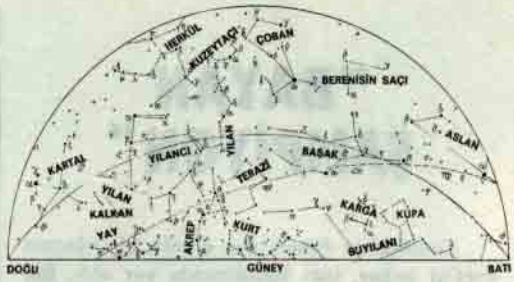

Bu ay görünen gökyüzündeki yıldızları tanımak için iki parça halinde verdiğimiz bu haritayı kullanabilirsiniz. Gökyüzü, doğu-batı ve başucundan geçen bir çizgi ile iki eşit parçaya bölünmüş olarak veriliyor. Kuzey yazan parçada yüzünüzü kuzeye, güney yazan parçada ise yüzünüzü güneye dönüp gökyüzüne bakmanız gerekiyor. Bu harita ayın başında saat 22.30, daki, Ayın sonunda ise yaklaşık 20.30, daki, gökyüzünü göstermektedir.

AYIN İLGİNÇ GÖK OLAYLARI

Dr. İ. Ethem DERMAN

Astronomik gök olayları bakımından zengin bir Ay'a giriyoruz. İki önemli tutulma olayından birincisinde, 11 Haziran günü Türkiye yaz saati ile yaklaşık 07.30 yöresinde Güneş Ay tarafından tam olarak örtülecektir. Ülkemizden görülemeyecek olan bu tam güneş tutulması en iyi Endonezya, Yeni Zelenda ve Avustralya'dan izlenebilecek. Endonezya'nın en eski gözlemevlerinden biri olan Bosscha Gözlemevi 60. kuruluş yıldönümünü bir uluslararası bilimsel toplantı ile kutlarken, gelen ziyaretçiler toplantı sonunda bu güzel astronomik olayı izleme olanağına da kavuşacaklar. Ayrıca yine aynı ülkede Asyalı genç astronomların katılacağı bir yaz okulu Uluslararası Astronomi Birliği tarafından düzenlenmiş ve genç astronomların böyle ilginç bir olayı izlemeleri sağlanmıştır. Dünyanın diğer ülkelerinden bu olayı izlemek isteyen amatör astronomlar için ise turistik geziler düzenlemektedir.

Bu ayın ikinci tutulması ise 25 Haziran günü Pasifik Okyanusu'ndan, Orta Amerika'dan gözlenebilecek olan kısmi ay tutulmasıdır. Türkiye yaz saati ile yaklaşık 11.20, de meydana gelecek maksimum tutulma sırasında Ay'ın yüzde 34'ü tutulmuş olacak.

8 Haziran'da Merkür gezegeni en büyük katı uzanımına erişiyor. O günlerde bu gezegeni görmek isteyenlerin, sabah erken kalkıp Güneş doğmadan uğraşlarına başlamaları gerekmektedir. Ayrıca Venüs'de 16 Haziran'da en büyük doğu uzanımına ulaşmış olacak. Fakat henüz enparlak konumuna gelmiş değil.

İkisi 7 ve 9 Haziran'da diğer ikisi de 28 Haziran'da olmak üzere dört akanyıldız yağmuru var bu ay. Bunların adları sırasıyla Arietid, Perseid, Taurid ve Drakonid'dir ve sadece sonuncusu ülkemizde çok rahat gözlenecektir. 1916 yılında Drakonid akanyıldız yağmurunun maksimum olduğu gün saatte 50 akanyıldız gözlenmiştir. Hepinize bol yıldızlı geceler.

on yıldır tüm araştırmalara karşın, daha da uzakta bir cisim bulunamamasıydı. Dolayısıyla 3.53'e karşıt gelen, yaklaşık 13 milyar ışık yılı uzaklık, evrenin sınırlarını oluşturuyor ve "o kuazar da evrende ilk oluşmuş kuazardır" savları, birçok kişi tarafından ortaya atılıyordu. Fakat, 15 milyar ışık yılı uzaklıkta bulunan bu son kuazar, böyle savlara bir son vermemekte, yalnızca gözlenen evrenin limit sınırını arttırmaktadır. Bununla birlikte, gözlenen limiti her zaman biraz daha yaygınlaştırmak olasılığı, bilinen bir gerçektir. Böyle uzak cisimlerin bulunmasının bir başka yararı da biraz önce değindiğimiz gibi, ondan bize gelen ışınlar 15 milyar yıl önce oluştuğundan, evrenin ilk günlerine ilişkin önemli bilgiler verebilmesidir.

Neptün Gezegeninin Halkası Var mı?

Eğer, 14 yıl önce yapılan gözlemin yeni işlenen verileri doğru ise Neptün de, halkası